Lietas Nr. 142246812
Lietas arhīva Nr. 104AA-1198-13/27

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2013.gada 13.decembrī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija šādā sastāvā:

tiesnese D.Kalniņa,

tiesneses I.Brimerberga un B.Būmeistere

sakarā ar /pers. D/, /personas kods/, iesniegto apelācijas sūdzību, izskatīja rakstveida procesā administratīvā pārkāpuma lietu, kurā ar Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu nama 2013.gada 16.augusta spriedumu atstāts negrozīts Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes (turpmāk tekstā – VP RRP KPP) 2012.gada 13.februāra lēmums Nr.513

k o n s t a t ē j a

2011.gada 15.decembrī Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Ceļu policijas bataljona jaunākais inspektors sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr. PD618366 par to, ka /pers. D/ 2011.gada 15.decembrī plkst.08.40 Rīgā vadīja transportlīdzekli SAAB 9-5 ar valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/ pa 13.janvāra ielu no Raiņa bulvāra puses Merķeļa ielas virzienā un veica apgriešanās manevru braukšanai pretējā virzienā pa joslu, kas paredzēta pasažieru sabiedriskajiem transportlīdzekļiem un ir apzīmēta ar ceļa zīmi Nr.505, tādejādi neievēroja Ministru Kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi"(turpmāk – CSN) 105. un 298.4.punktos noteiktās prasības.

Par minēto pārkāpumu /pers. D/ tika saukts pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk LAPK) 149.^{7} panta sesto daļu un sodīts ar naudas sodu Ls 30 apmērā.

Izskatot /pers. D/ sūdzību par minēto protokolu-lēmumu, Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietnieks ar 2012.gada 13.februāra lēmumu Nr.513 sākotnējo lēmumu atstāja negrozītu, laboja pārrakstīšanās kļūdu, norādot, ka pārkāpums ir noticis, vadot transportlīdzekli pa Marijas ielu.

Ar Administratīvās rajona tiesas 2013.gada 16.augusta spriedumu atstātsnegrozīts Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes lēmums, bet /pers. D/ sūdzība noraidīta.

Tiesa norādījusi, ka CSN 105.punkts noteic, ja ceļš apzīmēts ar 505., 506., 508. vai 509.ceļa zīmi, pa joslu, kas paredzēta pasažieru sabiedriskajiem transportlīdzekļiem, pārējo transportlīdzekļu vadītājiem, izņemot taksometrus, aizliegts braukt, kā arī aizliegts apturēt transportlīdzekli šajā joslā.

Atbilstoši Ceļu satiksmes noteikumu 298.4.apakšpunktam norādījuma zīmes ievieš vai atceļ noteiktu ceļu satiksmes režīmu. Norādījuma 505.zīme apzīmē „Josla pasažieru sabiedriskajiem transportlīdzekļiem" – josla, kas paredzēta tikai pasažieru sabiedriskajiem transportlīdzekļiem un taksometriem, kuri brauc vienā virzienā ar pārējo transportlīdzekļu plūsmu. Zīmes darbība attiecas uz joslu, virs kuras zīme uzstādīta. Ja zīme uzstādīta ceļa labajā pusē, tās darbība attiecas uz labo braukšanas joslu. Zīmes darbība ir spēkā no tās uzstādīšanas vietas līdz tuvākajam krustojumam aiz zīmes, bet, ja krustojuma nav, – līdz 505.A zīmei.

Tiesa atzinusi, ka lietā nav strīda par to, ka /pers. D/ 2011.gada 15.decembrī plkst.08.40 Rīgā pa Marijas ielu no Raiņa bulvāra puses Merķeļa ielas virzienā vadīja transportlīdzekli SAAB 9-5 ar valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/, veicot apgriešanās manevru braukšanai pretējā virzienā pa joslu, kas paredzēta pasažieru sabiedriskajiem transportlīdzekļiem un ir apzīmēta ar 505.ceļa zīmi. Tāpat lietā nav strīda par ceļa zīmju izvietojumu strīdus ceļa posmā. Lietā ir strīds par to, vai konkrētajā gadījumā /pers. D/ ir izdarījis LAPK 149.^{7} panta sestajā daļā minēto administratīvo pārkāpumu.

Tiesa, izvērtējot pierādījumus lietā – protokolu, policijas darbinieka ziņojumu, ielu krustojuma plānu, foto, pievienojusies iestādes lēmumā ietvertajai motivācijai par to, ka /pers. D/ ir izdarījis LAPK 149.^{7} panta sestajā daļā minēto administratīvo pārkāpumu.

Tiesa norādījusi, ka joslas sākumā un vietā, kur josla no blakus esošās joslas tiek atdalīta ar 920.ceļa apzīmējumu – nepārtrauktu līniju, kuru šķērsot aizliegts, ir uzklāts 940.horizontālais ceļa apzīmējums, kas apzīmē braukšanas joslu, kas paredzēta pasažieru sabiedriskajiem transportlīdzekļiem un taksometriem. Papildus tam virs joslas vietā, kur uzsākams apgriešanās manevrs, uzstādīta 505.ceļa zīme, kas apzīmē joslu pasažieru sabiedriskajiem transportlīdzekļiem. Vērā ņemams arī apstāklis, ka josla funkcionāli izveidota, lai būtu iespējams tikai veikt apgriešanās manevru. Strīdus ceļa posmā ceļa apzīmējumi uzklāti un ceļa zīme uzstādīta

skaidri, pārskatāmi un saprotami. Šādos apstākļos /pers. D/ nevarēja rasties nekādas šaubas, ka joslu, kura paredzēta tikai pasažieru sabiedriskajiem transportlīdzekļiem, var izmantot arī citi transportlīdzekļu vadītāji un līdz ar to nav arī nekāda pamata pēc analoģijas piemērot CSN 106.punktu.

Tiesa atzinusi, ka lietā ir pierādīta transportlīdzekļa vadītāja /pers. D/ vaina, vadot transportlīdzekli pa joslu, kas paredzēta pasažieru sabiedriskajiem transportlīdzekļiem, līdz ar to izdarot CSN 105.punkta un 298.4.apakšpunkta pārkāpumu, par ko paredzēta atbildība LAPK $149.^{7}$ panta sestajā daļā. Konkrētajā gadījumā par LAPK $149.^{7}$ panta sestajā daļā paredzēto pārkāpumu noteiktā sankcija ir administratīvais naudas sods trīsdesmit latu apmērā, līdz ar to iestādei, uzliekot minēto sodu, nav nepieciešams vērtēt LAPK 32.panta otrajā daļā minētos apstākļus.

Tiesa, izvērtējot, vai /pers. D/ izdarīto pārkāpumu iespējams atzīt par maznozīmīgu, ņēmusi vērā, ka pārkāpums izdarīts no rīta, kad konkrētajā ceļa posmā ir intensīva satiksme, transportlīdzekļa vadīšana pa joslu, kas paredzēta pasažieru sabiedriskajiem transportlīdzekļiem nav atzīstama par maznozīmīgu pārkāpumu, jo ņemot vērā, ka pasažieru sabiedriskajiem transportlīdzekļiem ir priekšroka, tad attiecīgi, braucot pa joslu, kas paredzēta pasažieru sabiedriskajiem transportlīdzekļiem, intensīvas satiksmes apstākļos, var tikt traucēta sabiedrisko transportlīdzekļu kustība.

Par minēto spriedumu /pers. D/ iesniedzis apelācijas sūdzību, norādot, ka tiesa lietā nav ņēmusi vērā visus nozīmīgos apstākļus un spriedumu ir pamatojusi ar kļūdainiem faktiem. Tiesa nav izvērtējusi CSN 105.punkta kolīziju ar CSN 83.punktu (CSN 106.punkta kopsakarā).

Uzskata par kļūdainu tiesas secinājumu, ka joslā, kas paredzēta sabiedriskajam transportam, nedrīkst iebraukt, ja reiz ir aizliegts pa šo joslu braukt, jo CSN 106.punkts nosaka gadījumus, kad iebraukt sabiedriskā transporta joslā drīkst.

Tiesa spriedumā kļūdaini konstatējusi, ka iespējamā pārkāpuma izdarīšanas vietā sabiedriskā transporta josla no blakus joslas ir atdalīta ar 920.ceļa apzīmējumu – nepārtrauktu līniju, kuru šķērsot ir aizliegts. No lietas materiālos esošā ortofoto uzņēmuma un fotoizdrukas ir redzams, ka joslas vienu no otras atdala 923.apzīmējums – pārtraukta līnija, kuru šķērsot nav aizliegts. Kā arī tiesa kļūdaini konstatējusi, ka 505.ceļa zīme uzstādīta vietā, kur uzsākams apgriešanās manevrs, jo faktiski tā uzstādīta joslas sākumā, kā to paredz CSN. Tiesa ņēmusi vērā apstākli, ka josla funkcionāli izveidota, lai būtu iespējams veikt tikai apgriešanās manevru, bet nav norādījusi, kura tiesību norma uzliek autovadītājam par pienākumu izvērtēt, kādu funkcionālu iemeslu dēļ uz ceļiem ir izveidotas joslas.

Norāda, ka atbilstoši CSN 83.punktam, pirms apgriešanās manevra veikšanas, auto vadītājam uz brauktuves jāieņem kreiso malējo joslu. Konkrētajā gadījumā kreisā malējā josla ir apzīmēta ar 505.zīmi, no CSN kopumā nevar izdarīt secinājumu, ka 505.zīme, ja tā uzstādīta virs joslas ceļa kreisajā pusē, pati par sevi aizliegtu veikt kreiso pagriezienu vai apgriešanās manevru, ir tikai noteikumi, ka pa sabiedriskā transporta joslu aizliegts braukt, tomēr tie neatceļ speciālās normas – CSN 83.punkta prasību pirms apgriešanās manevra uzsākšanas ieņemt uz brauktuves kreiso malējo stāvokli.

Salīdzina situāciju ar CSN 84.punktā noteikto par nogriešanos pa kreisi vai apgriešanos braukšanai pretējā virzienā, ja brauktuves vidū atrodas tramvaja sliežu ceļu klātne, virs kuras izvietota 505. zīme, ka kreisais malējais stāvoklis uz tramvaja sliedēm, veicot apgriešanās manevru, ir jāieņem neskatoties uz to, ka virs sliedēm ir izvietota 505.zīme, un pa sliedēm saskaņā ar CSN 105.punktu, ir aizliegts braukt.

Lūdz izvērtēt, vai likumdevējs apzināti nav likumā iekļāvis CSN 106.punktam analogu regulējumu pagrieziena pa kreisi un apgriešanās manevra veikšanai, vai tas ir likuma „robs", kuru jāaizpilda, piemērojot analoģiju ar CSN 106.punktu. Viņa nodoms nebija braukt pa sabiedriskā transporta joslu, bet gan ieņemt kreiso malējo stāvokli, kas konkrētajā gadījumā sakrita ar šo joslu, lai veiktu apgriešanās manevru braukšanai pretējā virzienā.

Lūdz tiesu apelācijas sūdzību apmierināt, atcelt Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu nama 2013.gada 16.augusta spriedumu.

Pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus, tiesu kolēģija uzskata, ka apelācijas sūdzība ir noraidāma, bet Administratīvās rajona tiesas spriedums atstājams negrozīts.

Tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tāpēc tiesu kolēģija pievienojas Administratīvās rajona tiesas spriedumā norādītajai motivācijai un, saskaņā ar LAPK $289.^{22}$ panta pirmajā daļā un $289.^{13}$ panta trešajā daļā noteikto, izvērstāks argumentu izklāsts šajā gadījumā nav nepieciešams.

Pārbaudot apstrīdēto iestādes lēmumu, kuru Administratīvā rajona tiesa atzinusi par pamatotu un atstājamu negrozītu, tiesu kolēģija atzīst, ka minētajā lēmumā ir atspoguļoti un izvērtēti tie apstākļi, uz kuriem tiek pamatota /persona D/ sūdzība.

Tiesu kolēģija, pretēji apelācijas sūdzībā norādītajam, nekonstatē normu kolīziju starp CSN 105.punktu un 83.punktu. CSN 105.punkts noteic, ka pa sabiedriskā transporta joslu atļauts braukt tikai sabiedriskajam transportam un taksometriem. Savukārt CSN 106.punkts noteic izņēmuma gadījumu, proti, ja josla pasažieru sabiedriskajam transportam apzīmēta ar 505.ceļa zīmi un 940.ceļa apzīmējumu un iekārtota brauktuves labajā pusē un nav atdalīta ar nepārtrauktu ceļa apzīmējuma līniju, transportlīdzekļa vadītājs var iebraukt šajā joslā, lai nogrieztos pa labi. Sekojoši, ja sabiedriskā transporta josla iekārtota brauktuves kreisajā pusē, iebraukšana tajā, lai nogrieztos pa kreisi vai, kā konkrētajā gadījumā, lai apgrieztos braukšanai pretējā virzienā, ir paredzēta tikai sabiedriskajam transportam. Apelācijas sūdzībā minētais CSN 83.punkts reglamentē braukšanas virziena maiņas kārtību, un nav attiecināms uz konkrēto gadījumu, jo minētā norma nenoteic, ka transportlīdzekļa vadītājs var iebraukt sabiedriskā transporta joslā, lai apgrieztos braukšanai pretējā virzienā.

Tiesu kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa kļūdaini konstatējusi, ka pārkāpuma izdarīšanas vietā sabiedriskā transporta josla no blakus joslas ir atdalīta ar 920.ceļa apzīmējumu – nepārtrauktu līniju, jo no lietas materiāliem izriet, ka joslu atdala pārtraukta līnija, bet

tam konkrētajā gadījumā nav izšķirošas nozīmes. CSN 105.punkts viennozīmīgi noteic, ja ceļš apzīmēts ar 505.ceļa zīmi, pa joslu, kas paredzēta pasažieru sabiedriskajiem transportlīdzekļiem, pārējo transportlīdzekļu vadītājiem, izņemot taksometrus, aizliegts braukt, izņēmums ir paredzēts iepriekš norādītajā 106.punktā.

Tiesu kolēģija atzīst, ka konkrētajā gadījumā CSN regulējums ir pietiekams un saprotams, personai, kas vēlas vadīt transportlīdzekli, ir jāzina CSN prasības un atsevišķas ceļu satiksmes normas ir jāievēro to kopsakarā. Personas atšķirīga CSN normu interpretācija nevar būt par pamatu personas atbrīvošanai no likumā paredzētās atbildības par šo normu neievērošanu.

Ņemot vērā, ka /pers. D/ ir vadījis transportlīdzekli un veicis apgriešanās manevru braukšanai pretējā virzienā 505.ceļa zīmes darbības zonā pa pasažieru sabiedriskajam transportlīdzekļiem paredzēto joslu, kas iekārtota brauktuves kreisajā pusē, viņš ir pārkāpis CSN 105.punktu, un pamatoti ir saukts pie administratīvās atbildības pēc LAPK 149.^{7} panta sestās daļas.

Apelācijas sūdzībā nav minēti jauni faktiskie un tiesiskie lietas apstākļi, kuri jau nebūtu vērtēti iestādes lēmumā un pirmās instances tiesas spriedumā.

Tiesu kolēģija atzīst, ka Administratīvā rajona tiesa, izskatot lietu, ir ievērojusi vispārīgos tiesību principus un normatīvo aktu regulējumu, spriedums ir tiesisks un atstājams negrozīts.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{12}pantu, 289.^{22}pantu, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija

n o s p r i e d a

Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu nama 2013.gada 16.augusta spriedumu atstāt negrozītu, bet /pers. D/apelācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesnese: D.Kalniņa

Tiesneses: I.Brimerberga

B.Būmeistere